

# ALBIŢA

## REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

### APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

---

Abonament, pe an: în țară	Lei . . . . .	5
„ „ „ străinătate	„ . . . . .	8
Un număr . . . . .		15 bani.

---

#### S U M A R :

*Gh. Adamescu*, Avram Iancu. — *V. Marinescu*, Beția. — *P. Popescu*, Culesul, conservarea și transportul pómelor. — *St. G. C.*, Folosul cărților. — *Voinescu*, Mălura. — *N. Bradea*, Deosebirea între cultura veche și cea nouă a albinelor. — *Gh.*, O călătorie în Africa. — *Dumitru Ion-Bolintineanu*, Viața cuviosului sfânt Alexe «Omul lui Dumneșeu». — Informațiuni școlare. — Cărți și reviste. — *I.*, Un bal pentru ajutorul elevilor săraci. — *Teodor Popescu*, Apeluri. — Adrese către redacție. — Poșta redacției.

*Ilustrațiuni*: Avram Iancu. — Avram Iancu în fruntea oștirii sale. — O haltă de Ți în Africa. — Escorta călătorilor români în Africa. — Conac de Ți. — Tabără în pădurii africane.

---

## AVRAM IANCU (1)

— Schiță biografică. —

### I.



Avram Iancu s'a născut la 1824 în satul Vidra-de-Sus în munții Apuseni ai Transilvaniei. Tatăl său, Alexandru Iancu, sătean inteligent și cu dare de mână, vedând că «Avrămuț» are tragere de inimă la învățatură, îl dăte la școală.

După terminarea studiilor secundare și a primelor elemente de drept, Iancu se duse la Tîrgul-Mureșului, unde se aflau mulți tineri Români, ca practicant la Tribunalul de acolo.

Atât caracterul lui cât și faptul că venia din partea țării de unde se ridicase Horia și Cloșca, făcură pe Iancu foarte iubit de colegii săi.

Pînă în 1848 nimic extra-ordinar în viața lui. În acest an luă parte la toate mișcărilor tinerimii române.

---

(1) La 3 Maiu am sărbătorit aniversarea mișcării Românilor din Transilvania. Eroul cel mai mare al acestei mișcări, Iancu, merită o deosebită atențiune. De aceea dăm notița care urmază.

Să rezumăm în câte-va cuvinte aceste mișcări.

La 15 Martie Ungurii proclamă la Pesta constituțiunea lor din 12 puncte, între cari se află și *alipirea Transilvaniei la Ungaria* (căci pe atunci Transilvania ținea de casa austriacă.) Punctele fiind votate de adunarea din Pesta, rămănea ca și dieta din Cluj să le aprobe. Români, de și formaū majoritatea locuitorilor Transilvaniei, erau reprezentăți în dietă numai prin trei-patru deputați; prin urmare de la votul ei nu puteau să aștepte nimic. De aceia se hotărără să-și manifeste ideile în alt chip și ast-fel -- după adunarea pregătitoare din Duminica Tomei -- se ținū acea mărēță întrunire de la  $\frac{3}{5}$  Maiū în câmpia Blajului, numită de atunci *Câmpia liberății*, la care participară peste 40.000 de Români. Aci declarară că nu vor să se despartă de Austria și nu primese în nici un chip unirea Transilvaniei cu Ungaria. Țara legală se pronunțase; ar fi fost drept să fie ascultată. Ungurii însă nu credeau că e drept să întrebe și pe Români: *vreți să vē uniți?* ei diceau: *unire sau morte!*

Indată ce se votă unirea, se începură grōsnice persecuțiuni contra Românilor: eră o adevărată terōre. La Mihalț, la Abrud și în alte localități se făcură măceluri crunte; iar noul guvernator al Transilvaniei Vay Mikloș alcătuī o listă de patru sute de Români cari trebuia să fie spīnzurați la cea dintâi ocaziune.

Neapărat că Români nu puteau sta indiferenți. Primele pregătiri să făcură în munții Apusenī. Aci Iancu, fără să aștepte declarațiunea de rēboiū a Ungurilor, ținū socotēlă de hotărārea luată la Blaj de a se înarmă poporul, găsī prilejul a o di de tîrg în orășelul Cămpeni, se sui pe o masă și spuse celor adunați: *Inarmați-vē căci a venit timpul să fiți și voi liberi!* Poporul primi cu mare entuziasm îndemnul lui Iancu și în scurtă vreme țăraniū alergau la dînsul ca la un liberator.

Când se deschise în mod formal războiul dintre Unguri și Austriaci, comitetul național Român împărți poporul în legiuni comandate de câte un prefect. În Munții Apusenī se formară câte-va trupe de acestea și comanda generală se dete lui Iancu.

De aci începe strălucita lui carieră plină de fapte mari.

## II.

Nu vom urmări peripețiile acestui sângerōs rēboiū, ci vom căuta să relevăm câte-va puncte de căpetenie, cari arată mai bine atât priceperea și înaltele calități ale generalului Iancu cât și curagiul soldaților săi, cari l-au urmat orbi și în pericolele cele mai mari.

S'a diș adesea că împrejurările crează omenii mari. În evenimentele de la 1848 acest lucru a primit o puternică

dovadă. Românii erau lipsiți de conducători, dar în momentul decisiv avură destui comandanți, cari își făcură datoria ca și ómenii de arme. Ast-fel istoria a înregistrat cu admirație numele lui Axente, Buteanu, Dobra, Balint și mai presus, al lui Avram Iancu.

Ca rezultate reale, Românii din Transilvania la 1848 n'au făcut mult. Acésta din două cauze.

Prima a fost lipsa de bani ca să se organizeze. Relativ la acésta se povestese că, venind Ungurul Vasvary acasă la Iancu, i a spus că ei sînt decisi a face cu orî-ce preț unirea Transilvaniei cu Ungaria. Iancu rîspunde că Românii se vor opune.

— Dar când vom veni cu tunurile și cu regimentele noastre, voi cu ce ne veți stă în cale ?

— *Cu brațele și cu mîințele noastre*, rîspunde Iancu, *cu lănci făcute din fierul plugului, cu tunuri făcute din copaci noștri, cu bolovanii ruși din stîncile noastre și, când vom mîntui bolovanii, vom pune piepturile noastre înainte.*

Mari și vrednice cuvinte, cari însă oglindesc slăbiciunea organizării Românilor.

A doua cauză de slăbiciune este purtarea reprezentanților guvernului Austriac în Transilvania. Puchner, comandantul suprem al armatei de aici, eră om cu desăvîrșire lipsit de inițiativă și, din cauza lui, Bem reușese să puie mîna pe orașul Sibiu și prin acésta să devie stăpînul Transilvaniei, chiar în timpul când Austriacii aveau armata rusă în ajutor. Trupele Romănesci erau tot-d'a-una împiedicate de la luptă și Puchner, auzînd că Românii ard și ei sate unguresci, cum făceau Ungurii cu ale lor, a mers pînă acolo în cât să dică: Dacă nu vă țineți liniștiți, voiu întorce armele mele contra vóstră.

Când dicem însă că Transilvania a cădut în mîna Ungurilor, trebuie să exceptăm ținutul care se numește «Munții Apuseni,» care nici o dată, în tot timpul luptei, n'a scăpat din puterea Românilor și, chiar când Bem eră domn absolut în cea-l-altă parte a țării, luptătorii de aci sciură să ție neîntinat stindardul românismului. În fruntea acestor luptători eră Avram Iancu.

### III.

Nu vom spune noi cât de mare a fost valórea ostașilor lui Iancu. Vom aminti câte-vă aprețieri celebre făcute de ómeni cari au fost în pozițiune să-î cunóscă de aprópe.

Ion Ghica în «Amintirile» ce a publicat scrie că un general Ungur îi spunea că *Românii, chiar fără arme de foc, sînt înspăimîntători.* Dacă nu pot face alt-ceva, năvălesc asupra oștilor dușmane și nu le lasă să trecă. Chiar dacă sînt învinși, trupa ungară care i-a înfruntat plécă înjumătățită din locul unde i-a înlînit.

Bem, vitezul Polon care a comandat armata Maghiară din Transilvania, dicea despre oștirea lui Iancu : *«Acastă mână de ómenî imi dă mai mult necaz de cât întréga armată Austriacă.»*

În fine voiú aminti un fapt, pe care Kossuth îl povestesc în memoriile sale. În 1859, când Kossuth se află la Paris și voia să câștige pe Napoleon în favórea ideii de independența Ungariei, împératul i-a dis să facă o nouă revoluție contra Austriei. Nu, Sire, i-a răspuns el, *nu pot pune în primejdie sângele nașionii mele, căci se póte ca Românii să reînviască scenele de la 1849.»*



Avram Iancu

Vom aminti din multele lupte ale acestor oșteni una singurá, care merită să rămâie celebrá în istoria nóstră : lupta de la Fintínele. La acésta luará parte și femeile, iar bátrínele cu copiii fugiră din sat și umblău rătăcind prin păduri lipsite de hrană, trăind cu scórtă de lemn, dar încredințate că *«bárbații și feciorii lor sînt ómenî, nu tufe.»*

Fată cu îndrăsnéla Muntenilor, față cu abnegațiunea și sacrificiile lor, ajutate de minunatele pozițiuni din acele părți, ale căror intrări erau cu atâta dibăcie păzite de Iancu, tunurile cu cari se fáleau Ungurii rămaseră făr'de efect și atunci se gîndiră la un alt mijloc ca să puie mîna pe ce-

tătuia Transilvaniei. Se gîndiră la trădare și aflară omul care le trebuia. Dragoș, un Român, — vecinica cîdă de topor — a venit ca împuternicit din partea lui Kossuth și a spus lui Iancu să adune un consiliu ca să facă pace spre a încetă lupta care pustiă țara și făcea să piară mii de omeni. Iancu a fost contra acestei idei, dar tovarășii sîi au primit declararea de armistițiu, oștenii s'au dus pe la casele lor, iar dînșii, între cari eră și Dobra și Buteanu, meraseră în Abrud ca să se înțelégă cu Dragoș. În timpul acesta însă armata unгурescă năvălesce, cuprinde orașul și ia prinși pe Buteanu și Dobra, cari au și fost executați peste câteva zile.

De așa mijlóce se serviau Ungurii.

De și surprinși, Românii isbutiră să plătescă cu dobîndă fapta Ungurilor și ast-fel munții apusenî rămaseră tot în stăpînirea lui Iancu, pînă când răsboiul dintre Ungurii și armatele austro-române se termină, cu ajutorul Rușilor, prin făimósa predare din August a generalului Görgey la Șiria sau Villagos.

#### IV

Așa s'au purtat ómenii conduși de Iancu. Și ca dovadă că el a fost în adevăr sufletul acestei rezistențe, că a fost un adevărat «*rege al munților*», voiú cită cîntecul pe care-l sciau toți țeranii români și-l cântau când mergeau în bătălie:

*Astă-đi cu bucurie  
Românilor veniți,  
Pe Iancu în câmpie  
Cu toți îl însosiți!  
Spălați armele vóstre!  
Curând să alergați!  
Din câmpurile nóstre  
Pe varvarî alungati!*

Voiú cită asemenea o poesie populară:

*Pe dealul Feleacului  
Merg carele Iancului.  
Nu merg cum merg carele,  
Strălucesc ca sórele.  
Boi-s cu córne de cêră,  
Om ca Iancu nu-î în țară;  
Boi-s cu córne de spume,  
Om ca Iancu nu-î în lume;  
Boi-s cu córnelé verđi,  
Om ca Iancu nu mai veđi.*

În fine ca o altă dovadă tot așa de puternică, vom reproduce câteva rînduri dintr'o scrisóre de la unul din comandantii de sub ordinele lui:

«*Ca un bun și de D-đeu însuflat viu român al nostru mai*

«mare, scrie-ne ce-va nouă și ne mai dă poruncă, că noi încă «când putem și ne slujesce mintea facem, dar ni se par mai «bune și mai dulci poruncile tale și poporul cu o peste fire «iubire ascultă glasul tău; când le citește o carte (scrisoare) de «la tine pare că reinvie».

## V

După capitularea Ungurilor la Țiria, sfârșindu-se războiul, conducătorii Românilor se adună la sfat ca să vadă ce este de făcut.

Când se suise pe tron, în Decembrie 1848, împăratul Frantz Iosef, Românii trimisese o delegațiune ca să arate cererile lor și de atunci se urmase un schimb de petițiuni din partea Românilor și de răspunsuri, în cari împăratul dădea nisece promisiuni vagi.

La sfârșitul războiului Românii se întrebă: să dăm arma din mână acum, ori să așteptăm armași împlinirea făgăduelilor imperiale? Bărnuz, Cipariu, ș. c. l. dăseră: să dăm armele; Iancu dăse: nu, căci alt-fel vorbește omul când are arma în mână. Comitetul hotărî desarmarea și Iancu se suse.

Care a fost însă rezultatul pentru Români? A fost regimul lui Bach, adică o tiranie ce n'a făcut deosebire între Unguri, vrășmași împăratului, și între Români, prietenii împăratului.

Marele împărat s'a arătat foarte mărinimos. Tuturor comandanților, tuturor bărbaților de frunte ai Românilor le-a trimis decorațiuni. Intre aceștia a fost și Iancu; dar el a dovedit încă odată, în această împrejurare, că era om cu desăvârșire superior. El a răspuns împăratului cu aceste memorabile cuvinte:

«Nu pot primi decorațiunea. Eu și cu ai mei nu ne-am luptat ca să atârnam o cruciuliță pe piept, ne-am luptat pentru drepturile poporului și nu așteptăm ca răsplata să fie mulțumirea noastră personală, ci mulțumirea acelora pentru cari ne-am expus viața».

Curând după acesta, Iancu plecă la Viena și împăratul îi oferî un post însemnat în capitală. El răspunse și de astă dată:

«N'am fost în fruntea poporului ca să mă căpătuesc eu și să stați aci departe de suferințele lui, departe de gemetele lui, cari m'au silit să iaș calea pînă aci. Dacă se pôte face ceva pentru popor, să se facă; iar pentru mine nu voiș nimic».

Un asemenea om eră de sigur pentru împărat o minune saș, cum îi vor fi spus cei dimprejur, un om periculos.

De aceea, după câte-va zile, pe când Iancu umblă pe la puternicii de atunci, îndemnându-i să pue vorbă bună la



Avram Iancu în fruntea oștirii sale.

împărat pentru Români, se pomenește cu prefectul poliției la dînsul, care-l muștră că n'a primit decorațiunea și-i spune că el ori-cînd s'ar crede prea onorat pentru o asemenea distincțiune.

— Da, îi raspunse Iancu, te-ai simți onorat, pentru că nu meriți.

După acésta prefectul îi spuse că trebuie neapărat să părăsescă Viena în 24 de ore

Iată cum îl răsplătea împăratul, fiind-că îl ajutase să scape de Unguri.

## VI

Ce a făcut Iancu după ce s'a întors de la Viena? E o existență tristă, căreia nebunia i-a pus capăt.

Ion Ciurileanu, fost tribun în 1848, care și-a publicat amintirile din acel an, a cunoscut de aproape pe Iancu, a luptat sub ordinele lui și de aceia detaliile ce ne dă asupra marului bărbat sînt interesante.

Iancu trăia retras în casa părinților săi din Vidra-de-sus. În anul 1852, dîse Ciurileanu. împăratul Frantz Iosef a întreprins o călătorie prin Transilvania. După petiția Iancului și a mai multor Români și-a schimbat itinerariul (hotărît la început) și a trecut prin Cîmpeni. Intîlnindu-mă cu dînsul la Cîmpeni, i-am dîs: Iancule, eu sunt gata să plecăm înaintea împăratului. El mi-a rîspuns cu un ton ironic: du-te, dacă voești, că eu nu voesc. M'a coprins mirarea de acésta schimbare de idei într'un timp așa de scurt (căci tocmă Iancu voise să vadă pe împărat).»

Împăratul a venit la Cîmpeni. În séra sosirii Iancu a vrut să mîergă la dînsul, dar n'a fost primit. În schimb a douădi a trimes să-l cheme. A rîspuns că e bolnav și nu pôte veni.

Cînd a ajuns împăratul la Cluj l-au rugat amicii să mîergă, dar el a refuzat categoric.

De ce n'a voit Iancu să se ducă la împărat? Acésta e o chestie pe care n'o putem deslegă.

Nu după multă vreme generalul Iancu, acela care fusese un adevărat rege, fu arestat pentru o acuzațiune de nimic și ținut închis șase săptămîni.

Iată cum ne povestese Ciurileanu acésta întîmplare: «Intorcîndu-se în Cîmpeni, Iancu s'a dus la biroul silvanal, unde eră pusă pe pörtă pajera imperială și a dîs că pajera nu e bine făcută... Transilvania n'ar trebui să fie de loc zugrăvită pe marca Austriei. Pentru aceste cuvinte a fost arestat și dus la Abrud, de acolo la Alba-Iulie, unde a dărîmat (stricat) tóte mobilile închisorii. În urmă l-au transportat la Sibiu și l-au închis în temniță »

Neapărat că acésta i-a zdruncinat și mai mult creerul și



peste puțină vreme de la ieșirea din închisore erà nebun cu desăvîrșire. «S'a dus la Vidra la casa părintescă. Acolo aveã un fluier și continuu cântă din fluier doine și mergeã prin orașele din munți, când la Abrud, când la Baia-de-Criș. Pretutindenea erà primit de popor și de cărturari.»

În anul 1872 a murit în orașelul Baia-de-Criș.

## VII.

Acésta este viața lui Iancu, marele bărbat al Românilor. Luptele lui sînt luptele poporului; suferințele lui sînt suferințele poporului.

Dar Iancu a murit, a scăpat — personal — de tóte nevoile . . . pe când poporul trăiesce. Cum trăiesce? Care e viața Românilor de peste munți? Sórta nu s'a schimbat întru nimic; ce a fost erî, este și ađi: ȕiua mântuirii nu a sosit încă.

*Sã fim însă încredințați că va sosi!*

Gheorghe Adamescu.

## B E Ţ I A



nul dintre vițiurile răspîndite pe la țară și din care rêsar multe nenorociri e: *beția*. Și ce e mai rêu, mulți țin beția ca bună; ei caută în ea o alinare a suferințelor sau o uitare a grijilor. Mulți țărani țin băutura ca o întărire a corpului, ca un mijloc de a le da putere, însă rezultatul tot-d'a-una a fost contrariu.

Să vedem acum ce bea țăranul nostru.

Cel de la munte bea vin și țuică de prune. Acéstă țuică nu aduce rêu, când se bea în cantitate mică și înainte de masă. Și chiar în cazul când s'ar face un prea mare abus de acest fel de băutură, nu are așa de nenorocite urmări ca cele pe care le are rachiul sau basamacul pe care 'l bea țăranul de la câmp, bine înțeles în lipsă de țuică. Rachiul acesta se face din apă și din spirt; iar cărciumarii pun și zahăr ca să pară dulce. *Acésta e cea mai rea bău-*

*tură, și din nenorocire e cea mai mult consumată, mai ales când vinul lipsese.*

Dumineca și în zilele de sărbătoare, în loc ca țăranul să meargă la biserică, merge la cârciumă unde stă până la vremea prânzului bând nenorocitul *basamac*. După acesta merge acasă unde 'l așteaptă o mâncare prăstă, și după ce a mâncat se reîntorce iarăși la cârciumă.

Acum beția se reîncepe cu mai multă aprindere. Cârciumarul dă și pe parale și pe datorie, căci scie că va lua grâul pe care țăranul 'l oprise pentru trebuința casei. După ce a băut 5 sau 6 ore, se scolă să plece, dar picioarele nu-l mai țin și el cade în șanț. În sfârșit e dus acasă de vre-un trecător milos.

Aici soția îl întâmpină cu fel de fel de vorbe murdare și el răspunde tot pe același ton, iar copiii sînt osindiți să asculte cërta părinților și în acest fel își fac crescerea. A doua și a treia di țăranul care a fost beat este bolnav, iar ocupațiunile sale stau și 'l așteaptă.

Timpul când se consumă mai mult această băutură e timpul secerișului. Țăranul bea în socotela grâului din câmp, iar la treerat cârciumarul, în Moldova ovreiu și în Muntenia mare parte grec, îi ia și cea din urmă măsură de grâu.

Relele cari isvoresc din beție, de prisos a le mai numi, vom spune numai că sînt multe și felurite. *Beția tâmpesce nervii, sleesce puterea și duce spre mormînt cu 10 anî și mai nainte pe nenorocitul ce i-a căzut în ghiare. Pe lângă acestea, omul în beție e în stare să săvîrșescă cele mai sălbatice crime de ôre-ce nu-și dă socotelă de ce face. Dacă s'ar cerceta dosarele de la tribunale, s'ar vedea că majoritatea crimelor sînt săvîrșite în beție. Și criminalului i se pare că e o scuză vorba: «Am fost beat».*

Să vedem acum dacă țăranul e atât de vinovat pentru acest păcat. Scie el relele care isvoresc din beție? Și cine pôte ca să i le spună?

Numai Preotul și Invetătorul sînt în stare să întorcă pe țăran de la acest nenorocit viciu. Ei sînt

acea în mâna căroră țăranul e ca un bulgăre de cĂră, cĂruia pot sĂ'i dea orĂ-ce forme. SĂ se silĂscĂ dar Preotul și InvĂțĂtorul sĂ convingĂ pe țĂran despre aceste rele, și țĂranul de sigur va asculta pe cel care prin faptele sale a cĂștigat autoritate în ochii lumĂi.

Și numai atunci acești douĂ factori ai educațunii au contribuit nu puțin la deslegarea problemei: «ImbunĂtĂțirea sĂrtei țĂranului».

V. Marinescu

Comuna Socet.-Teleorman

## Culesul, conservarea și transportul pĂmelor.



Ămele sĂnt nisce fructe gustĂse și rĂcoritĂre, atĂt pe timpul verii, cĂnd se mĂnĂncĂ prĂs-pete, cĂt și iarna, cĂnd se ĂntrebuințĂzĂ us-cate la gĂtirea diferitelor mĂncĂri.

PĂmele sĂnt cĂpte din pom chiar și atunci cĂnd Ăncep a cĂdeĂ pe timp liniștit. Calitatea excelentĂ a pĂmelor ernatice, cari s'au cules Ăntr'un timp tĂrđiĂ, Ăți Ăntorc cu prisos pĂerderile cauzate prin cĂderea liberĂ pe rĂnd a cĂtor-va pĂme, cari și ele se pot folosi Ăn stare prĂspĂtĂ la facerea oțetului, mustului etc.

Ăn resumat, culesul pĂmelor ernatice se face cĂt se pĂte de tĂrđiĂ.

Merele, perele se cunosc cĂ sĂnt cĂpte, cĂnd sĂmburele lor se Ănegresce.

Cele-l-alte specii de fructe precum sĂnt: cĂreșele prunele, persicile, caisele, etc., sĂnt cĂpte atunci, cĂnd mĂeđul lor este mĂle, sucos și dulce. NicĂ o datĂ nu trebue sĂ ne grĂbim cu culesul pĂmelor mĂi Ănainte, cĂci le vom vinde mĂi la urmĂ pe nimic.

Prețul lor se pĂte urcĂ, dacĂ vor fi cĂpte și bine țĂnute, cĂci culesul lor cere o deosebitĂ luare Ăminte. Cu tĂte acestea, cei mĂi mulți ĂmenĂ scu-turĂ pĂmele bĂtĂnd crĂcile cu prĂjina și cu alte obiecte, ba chiar și cu pĂetre, nebĂgĂnd de sĂmĂ,

că cu acesta facem un reu îndoit, căci rupem crăcile și sdrobim pomele, cari în acest cas nu se mai pot conserva, stricându-se.

Culesul pomelor pentru comerț sau conservare în timpul iernei trebuie să se facă cu mâna, cu o scară simplă sau dublă, și cu cea mai mare grijă, căci cu cât sînt mai sănătoase, cu atîta se păstrează mai bine și prețul lor este mai ridicat din ce în ce. Pomele culesse trebuie întinse unde-vă ca să se svînte 5—8 zile într'un loc uscat, după care se pot duce la locul de ernat, care trebuie să fie întunecos, căci lumina le face reu (le sbîrcesce). Pivnițele sînt cele mai bune locuri; ele trebuie să fie gole, uscate și răcorose și înainte de a se pune pomele trebuie să se aerisescă.

P. Popescu.

## Folosul cărților.

**N**imeni nu poate tăgădui că e de mare pentru toți ome ni, folosul cărților bune.

Omenii învățați și cu iubire de nêmul lor, se muncesc, cum și în ce fel ar putea să fie mai de folos semenilor lor. Intre omenii învățați cei mai de laudă sînt mai ales aceia cari se gîndesc la sănătatea și bunul traiu al poporului.

Doctorul Niculescu, din Câmpu-Lung, e unul dintre muncitorii de soiul celor din urmă. Ca doctor printre săteni el a studiat cu multă băgare de sêmă că bôla numită *Pelagra*, nu e numai bôlă de piele cum au creșut pînă acum medicii ceilalți, ci pelagra e o îmbolnăvire a sistemului nervos și muscular, provenită din cauză că mîncarea sătenilor noștri este prea sărăcăcioasă ca să-le întreție în bună stare corpul întreg.

De aceia, în cartea sa numită *Nevroflinia* sau *Pelagra*, care este o carte ce pe drept cuvînt și-ar putea găsi loc, în casa fic-cărui om din sate, mai ales, arată într'un chip frumos de tot, cum ar putea înlătură și cum s'ar putea ferî omul de acea răutăcioasă bôlă, care topesce și omoră viața multor omenii folositori și patriei și familiei lor.

Noi o recomandăm cetitorilor acestei reviste și în deosebi

bibliotecelor rurale, în cari ar trebui să se găsească nelipsit. Depositul general e la Librăria Socee & Co. și cetitorilor acestei reviste o dăm cu preț de 2 lei în loc de 2,50 esemplarul.

St. G. C.

## Malura.

**M**alura este o ciupercă ce se hrănește cu miezul bobului de grâu. Ea crește la vârful și înăuntrul paiului, iar când începe să se formeze spicul grăului, trece în bob și se înmulțește înlocuind tot miezul bobului.

Grâul mălurat are paiul scurt, foile înguste, răsucite și uscate, spicul drept, bobul rotund, ușor și foarte puțin schimbat la culore; dacă strivim bobul între degete se răspândește un praf negricios și alunecos la pipăit care nu este alt-ceva de cât mălura; dacă frecăm praful cu degetele, se răspândește un miros ce sëmănă cu mirosul de pește stricat.

După unii învățați se crede că sînt mai multe cauze cari provocă dezvoltarea mălurei, dintre cari mai principale sînt:

- 1) O înclinare (predispozițiune) a grăului pentru dezvoltarea mălurei.
- 2) O neechilibrare a funcțiunilor plantei în diferitele ei organe.
- 3) Timpul noros (lipsă de lumină) și umed.
- 4) Schimbarea prea dēsă a timpului, de la cald la frig și de la plōie la secetă,
- 5) Băltirea apei peste holdele de grâu.
- 6) Ingrășarea pămîntului peste măsură.
- 7) Semēnatul grăului în același loc mai mulți ani unul după altul.

Pe cele dîntăiu 4 cauze, omul nu le pōte combate. Cele trei din urmă se pot depărtă, dacă vom face arătură adîncă și vom netezi bine pămîntul ca să

nu aibă unde să se bălătescă apa, dacă nu vom semăna grâu de cât în al 2-lea sau al 3-lea an după îngrășarea pământului și dacă nu vom semăna grâu după grâu în același loc mai mulți ani de-a rîndul. Peste toate acestea stăpănesc dicala: «*ceea ce veți semăna, aceea veți secera*». Deci prima condițiune ce trebuie să îndeplinită ca să recoltăm grâu nemălurat este ca să semănăm sămînța frumoasă, curată și *sănătósă*.

Când grâul ce-l avem nu este prea mult mălurat și dacă nu dispunem de mijloce, să cumpărăm sămînța sánătósă, atunci putem semăna și grâul ce-l avem după ce mai întăiu vom omori mălura din bóbe prin următorul procedeu:

Punem într'un vas óre care (putină, hărdău etc) apă rece și piatră vînětă pisată în măsură de  $\frac{1}{2}$ —1 klgr. piatră vînětă pentru 100 oca de apă; mestecăm cu un béț pînă ce apa a devenit vînětă și nu a mai rămas nici un bulburuc de piatră vînětă. Cu apa vînětă stropim grâul ce-l avem pentru sămînță, cu ajutorul unei stropitori. Grâul să fie întins pe podéla magasiei și-l scuturăm cu lopata în timpul stropirei. Incetăm stropitul când vedem că începe să curgă apa pe marginile grămedei de grâu. Lăsăm să se svînte grâul întins în magasie într'un strat subțire, mai scuturându-l din când în când cu lopata și apoi îl semănăm. Dacă se semăna cu mánă, sémănătorul trebuie să se spele pe mánă după ce a semănat, căci pétra vînětă este otrăvitoare. Se prepară (sulfatează) atâta grâu într'o ói, cât să se pótă semăna numai a doua ói, căci dacă se va prepară tótă sămînța la început, ea se va încinge stánd în magasie mai multe óile. Prea multă pétră vînětă pusă într'o cantitate mică de apă, otrăvesce nu numai mălura, ci și colțul grâului, așa că trebuie să păstrată proporția de mai sus între apă și piatră vînětă, dacă voim să recoltăm grâu din pământul unde l-am semănat.

Cu 100 oca apă și  $\frac{1}{2}$  klgr. piatră vînětă se pre-

pară (sulfatéză) o kilă și jumătate de grîu, ceea ce ar veni cam 10 oca de apă vînetă pentru 1 hectolitru (5 duble) de grîu.

Vrănescu.

## Deosebirea între cultura veche și nouă a albinelor.



Fiind-că mulți dintre amatorii culturii albinelor, ar dori pôte să cunoscă deosebirea ce există între ambele sisteme, ca în urmă să își pôtă face o idee precisă în privința culturii sistematice, însemnăm aci folósele ce rezultă cultivând albinile după noul sistem.

1) Se scie, că una din principalele cauze, cari face să desguste pe cultivatorii de albine, e pîndirea roilor ; așa că între orele 8 a. m.—3 p. m. cu începerea de la 15 Maiu pînă la 15 Iulie, ești silit să stai cu ochii pironiți spre stupi, adesea chiar în sóre pîndind ieșirea roilor ; așa că în acest timp, nu-ți e în pace nici masa, nici odihna. Când te gîndesci să pleci, hop și roiul pe negîndite, și apoi când ies câte 2—3, dă dómne ! Cu drept cuvînt se dice acest timp, timp de osîndă, de și se știe că nici un bun nu se capetă fără trudă.

Cultivând după sistemul nou, roirea (1) o faci singur fără nici o trudă ; apoi liber să faci ce poftesci, fără a avea grijă, că-ți va scăpă un roi.

2) S'a constatat, că greutatea ce întîmpină albinele nu constă în a strînge și depune miere ci în a lucră fagurii. Și e lucru natural, căci mai greu e a face o casă din nou, chiar dacă ai tot materialul la îndemână, de cât a o mobilă.

Cultivându-le sistematic, fabricarea fagurilor cu presa stă mai mult în mîna omului ; iar albinele îi completéză și depun mierea. Pe când după sistemul vechiu, curățind stupii la scos primă-vara, cum e din obicei (rêu de tot, prea puțin, numai fagurii de trîntori) ele se apucă de dres sau

(1) Intr'un articol special voiți arêta pe larg roirea artificială, cum și unirea roilor slabi.

de înoit, așa că timpul cel mai bun pentru cărat îl perd cu facerea fagurilor și când s'a'u apucat de pus miere pune dacă ai de unde! sau prea puțină. Cu noul sistem, albinele imediat ce li s'a dat drumul repară pe ici colea, spoiesc sau curăță celulele și se apucă de depus numai miere. Iată dar, că cine-va face cu presa un chilo de faguri va avea profit cel puțin 10 kl. de miere mai mult. Calculând bănesce vom avea 1 kg. cêră, lei 3,75. 10 kg. miere a 0,70 kl. fac lei  $7 - 3,75 = 3,25$ . Iată dar un profit minimum de lei 3,25 dacă albinele vor depune numai miere plus că rămâi și cu kl. de cêră lei 3,75, total 7 lei.

Pôte se va obiecta că cu acest sistem avem numai miere și nu cêră și prin urmare puțin profit. Afirm că da, dar profitul e mult mai mare producând mai multă miere. Se vede din exemplul dat.

3) Se pot suprima la timp mult mai lesne fagurii de trîntori. Asemenea se pôte curăți de insecte nocturne; ceea ce nu se pôte face cu înlesnire la vechiul sistem.

5) Se pôte înlocui o matcă bătrînă cu una tînără, lucru greu, dacă nu imposibil în cel vechiu.

6) Principalul lucru ca și roirea, e luarea mierii din faguri cu extractorea sau mașina centri-fugă, fără a strica o singură celulă. Toți scim, că spre a lua de la un stup vechiu, trebuie să strîngi fagurul cel mai greu de făcut. Cu mașina după ce i-am scos mierea îl punem la loc și la 10 zile iarăși o extragem, fără a strică o celulă.

7) Cu acest sistem poți avea sau numai miere, sau numai roiă sau și pe amîndouă.

8) Stupii, avînd 2 pereți între cari se află un strat de plévă de ovêz sau căptușiți pe afară cu paie, trestie ori papură, pot iernă bine afară, dacă se pune sub copac și între oblonele de umblat otavă sau fân.

Acestea fiind bunurile stupului sistematic, rămâne dar să alegem.

N. Bradea.

## O V O R B A

E ușor să fii bogat; e greu să fii fericit.



## O excursie școlară în ziua de Moși.

Învățătorii școlilor din comunele: Tg.-Săveni, Petricani, Borzesci, Vlăsinesci și Serbi, au proiectat între ei o excursiune la gara Ungureni, cu toți elevii școlilor respective, în scop de a îmbogăți și lumina mintea școlarului cu ideea de tren și drum de fer. E cunoscut tuturor că ori cât s'ar încerca cine-vă ca să le clarifice copiilor noțiunea de tren, chiar dacă ar fi ei cit de destoinici, este imposibil de a le rămânea întipărită în memorie lucrul, așa după cum îl ved ei singuri cu ochii; plus apoi faptul că elevii de la atâtea școli intrunindu-se la un loc în drumul lor pînă la gară și îndărăt, cit nu se reînnoiesc și desvoltă între ei sentimentul de amicitie și frație și cite cunoscinți nouă pentru ei nu dobîndesc, cari cu mintea lor fragedă și ageră numic nu le trece pedinaintea ochilor fără ca să fie observat.

Excursiunea a fost hotărîtă pentru ziua de 23 Maiu curent așa că Sâmbătă de dimineță pe la orele 7 $\frac{1}{2}$ , toți elevii școlii din Tg.-Săveni așezați în ordine sub conducerea d-lui diriginte V. P. Grigoraș și a preotului învățor C. A. Zamfirescu, așteptau școla din Petricani, care peste puțin timp sosi în frunte cu d-l învățator I. Trufin. S'au amestecat apoi de la ambele școli, așezându-se pe 2 rinduri după înălțime cei mai mici înainte și treptat apoi cei mai mari în urmă. La orele opt corul școlii din Săveni mărit cu cel al școlii din Petricani, așezat în fruntea copiilor au început a întona imnul nemuritorului Mureșanu «Deșteaptă-te Române» și ast-fel în această ordine s'a făcut eșirea din Săveni și trecerea peste podul Bașeuului. În muchia dealului Stubeni, la încrucișarea din Vlăsinesci cu șoseua principală așteptă din Vlăsinesci sub conducerea d-lui învățator I. Sanduvicei și școla din Serbi sub conducerea d-lui învățator Ciubotoiu, așa că șirul mult s'a mărit, iar bucuria copiilor neîncetat creștea. La orele 9 am ajuns la locul numit Glodul-Alb, unde oprindu-ne cu toții ne-am așezat jos pe verdeață și fie-care începu a-și scote din legăturici de-ale mîncării.

După acesta am pornit iarăși la drum, așezând copiii în vr'o 12 sărăbani trase de cai și cari erau pregătite anume pentru acesta. În apropiere de Ungureni ne-au eșit întru întîmpinare școla din Borzesci sub conducerea d-lui învățator R. Filipescu, s'au aranjat acum toți copiii în ordine în număr de vr'o 300 și așezându-se corul în frunte, au început a înaintă spre gară întonând imnul «Deșteaptă-te Române». La ora 11 eram deja în gara Ungureni unde toți funcționarii în frunte cu d-l Dabija, șeful stației, întîmpinându-ne ne-au primit într'un mod foarte călduros. O întîmplare fericită a făcut ca să dam și peste d-l Carol Meirovici, arendaș și reprezentantul morilor de aburidin Botoșani care împreună cu d-l Dabija, cu deosebită bună-voință au oferit tuturor copiilor, învățătorilor și asistenților cite o mică gustare.

Dintre persoanele cari au luat parte la petrecerea fericită a acestor cite-vă momente, am putut observa: d-l Dabija, șeful sta-

ției, d-l Ichim, telegrafist, d-l Carol Meirovici și d-l Gros, Botoșani; Preotul Zamfirescu și d-l Grigoraș, învățători Șeveni, d-l Borcea, primar Ungurenii, d-l Porfiriu, notar, d-l Bart învățător, d-l Filipescu, învățător Borzesci și d-l Vasilescu, notar, d-l Trufin, învățător, d-l Sanduvici, învățător, Vlăsinesci, d-l Cibotoriu, învățător Sërbi, și alte multe persoane ale căror nume îmi scapă din vedere.

La orele 12 și 35 m. trenul sosesc. Copiii așezați în 2 rînduri îl așteaptă cu o nerăbdare indescriptibilă.

Am plecat apoi după acesta cu toții la d-l Percher arendașul moșiei Plopenii, care a bine-voit a invita pe d-nii învățători la un plăcut dejun și în care timp școlarii au cântat, au jucat au Oina și alte jocuri scolastice în grădina d-lui Arendaș Percher. Toți domniile învățători au mulțumit din inimă d-lui Dabija, Percher și Carol Meirovici, pentru primirea călduroasă și amabilitatea, ce și-au arătat cu această ocaziune. La orele 4 toate școlile în corpore și-au luat drumul spre casă, ducând fie-cară cu sine cele mai plăcute amintiri, și cu exprimarea dorinței de a mai face și alte excursiuni, tot cu acelaș scop, și cu același frumos rezultat....

V. .P G.

## O călătorie în Africa.

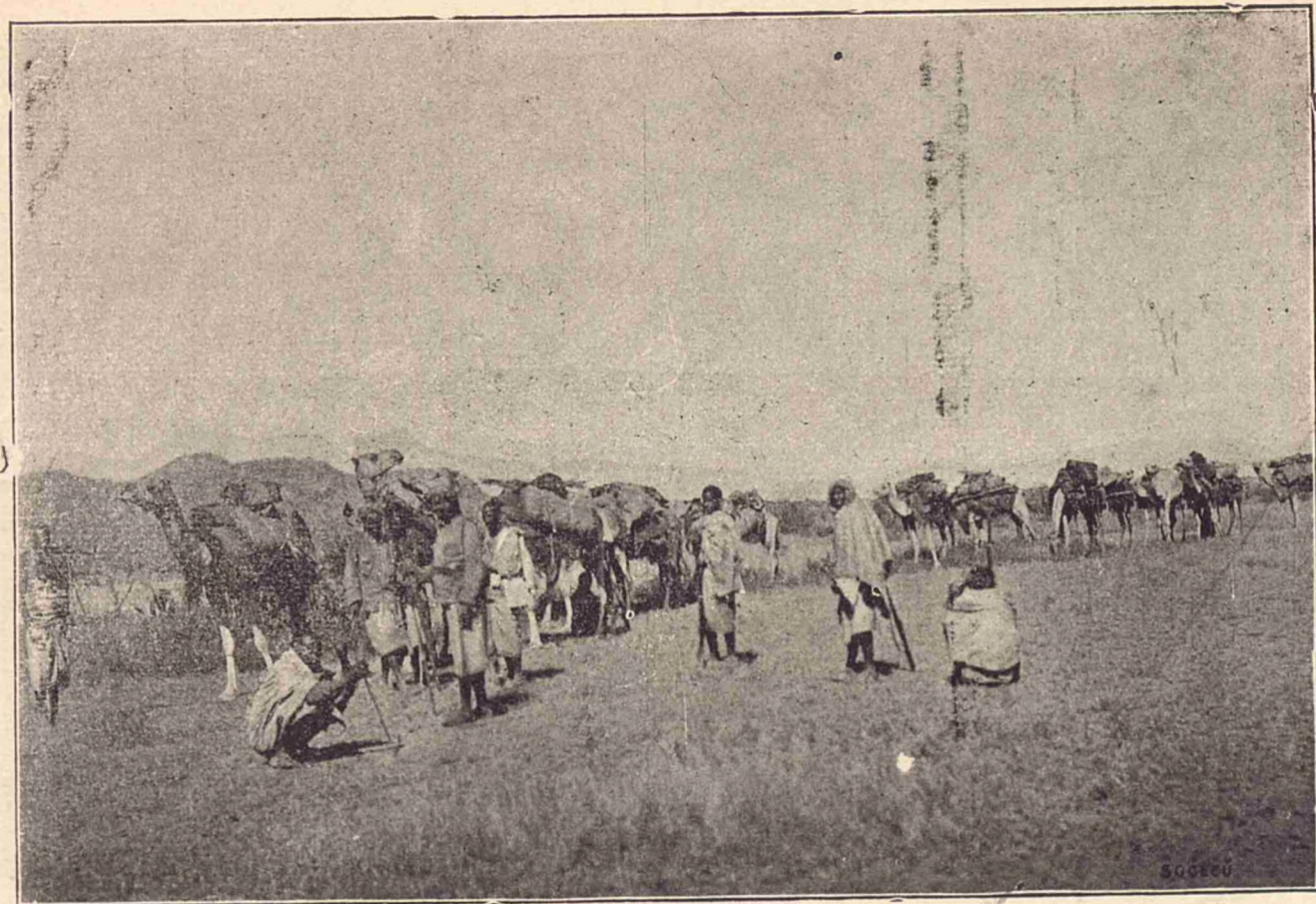


călătorie într'o lume atât de puțin cunoscută și atât de plină de întâmplări ciudate este tot-d'a-una interesantă ; cu atât mai mult va fi interesantă, când ea va fi făptuită de Români. Țara noastră fiind mică și omenii noștri puțin deprinși cu călătoriile, pînă acum nu prea avem de înregistrat asemenea lucruri. Se înțelege, vorbim de drumuri lungi și grele, nu de plimbări prin orașele mari ale Europei și pe la băi.

D-l D. Ghica-Comănești și cu fiul său sint cei d'întâiu Români — pe cât se scie — cari au făcut călătoriile mai îndelungate în vreun ținut african.

Cei două călători ne spun că primul îndemn de a face această călătorie a fost dorința de vânătoare ; apoi a fost și un oare-care interes științific. În adevăr, au și adus de acolo un însemnat număr de animale sălbatice venerate de dinșii ; plante multe, printre cari și specii necunoscute încă ; în fine oare-care observări meteorologice.

D. Ghica și fiul său, hotărând a merge în Africa și anume în țara Somalilor (situată lângă golful de Aden în răsăritul Africei), trebuiră mai întâiu să mergă la Londra, căci teritoriul acela este posesiune engleză. Trebuia să capete autorisația de a pătrunde



O haltă de ți în Africa.

în interiorul țării cu o escortă armată, căci triburile sălbatice de pe acolo sînt prea puțin primitoare de musafiri...

Dobîndind această autorizare, cei doi călători plecară, și se îngrijiră mai întîiu de a-și alcătui o mică armată. Generalul englez comandant de la golful Aden, le recomandă pe un Somal, care mai însoțise și pe alți călători. Cu ajutorul lui, cumpărură cămile, cai, catiri. Iși procurară apoi, prin sucursala unei case din Londra, atît armele și munițiunile necesare cît și hrană anume pregătită în lădi special făcute pentru asemenea expediții.

Cu asemenea pregătiri și cu un însemnat număr de omeni, drumeții noștri au pornit-o prin câmpiile africane în Octombrie 1895 și au tot mers pînă în Martie 1896.

Rezultatul observațiilor făcute și descrierea întregii călătorii au făcut-o apoi într'o lucrare intitulată: «*O expedițiune română în Africa*», tipărită în 1897, din care și culegem informațiunile noastre.

\* \* \*

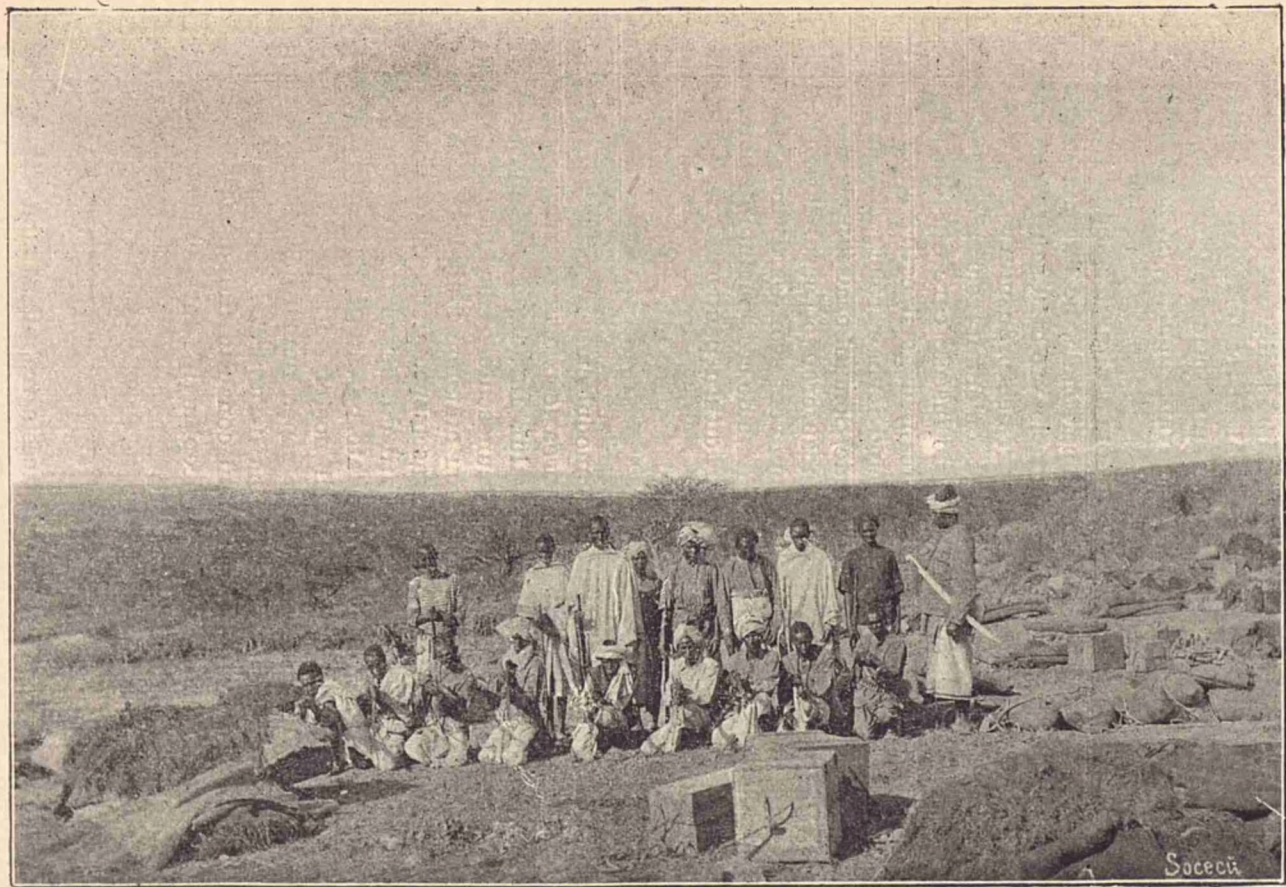
Greutatea cea mai mare cu care aveau să lupte de la început, eră căldura gróznică din aceste ținuturi. «Imbrăcămîntea noastră —zice D. Ghica— se compunea din haine ușore și largi făcute din dril englez. Picioarele erau garantate de încălțămînt și ghete de piele, precum obicînit sînt purtate vara de vînătorii din Europa.»

Așa gătiți porniră și, pe cît se vede, n'o duseră tocmai rēu, căci aveau bun și dibacî însoțitori din partea locului, omeni cari luase parte și la alte expedițiuni.

Iată cam în ce chip își petreceau zilele: «Conducătorul caravanii hotărî locul haltelor, privighiă totă gospodăria noastră și lua zilnic tóte măsurile necesare pentru siguranță, hotărînd sentinelele de zi și de noapte.

Cum insera, cămilele și cele-lalte animale erau aduse la conac în *feribă* (cum se numesce ingrăditura ce se făcea în tóte zilele în jurul conacului). Cămilele simțiau primejdia în care s'ar fi găsit, rămîind noaptea pe din afară de ingrăditură și veniau, îndată ce insera, de la sine să se adăpostescă îndărătul ei. Ómenii întrețineau focuri și animalele erau culcate la spatele lor. În mijloc erau aședate corturile noastre cu fața deschisă unul spre altul și la mijloc între ele eră aședată masa. În tóte serile escorta își făcea rugăciunile cu fața întorsă spre Mecca. (Somalii aceia sînt mohamedani.)

«Îndată ce lumina zilei începea a se arătă puțin, eram treziți de vocea preotului (căci unul din escortă eră preot) cîntînd obicînuita formulă cu care chemă pe coreligionarii săi la rugăciune. Acestea după vre-o 15 minute se termina. Atunci condu-



Eseorta călătorilor români în Africa.

cătorul ordonă ridicarea taberei. Idată ce ordinul eră dat; imediat toți Somalii erau în picioare și atunci se desfășură în jurul corturilor noastre o scenă din cele mai sălbatice. Acele 72 de cămile incepeau toate de odată a răcnii în tot felul, pe când oamenii erau ocupați a le încărea. Tot-d'a-una, în mai puțin de jumătate de oră, tabără eră ridicată și caravana în marș, cu mult înainte de răsăritul soarelui.

Ne suiam călare și, unul în dreapta și altul în stânga caravanei întovărășit fie-care de escorta sa personală, ne duceam la vânătoare, ocolind calea caravanei pînă la vre-o 10 sau 11 ore când ne întâlneam iarăși cu dinsa la vremea prânzului.

Aceste momente ale zilei erau obicînit cele mai neplăcute din cauza căldurii și a mulțimei de insecte care din toate părțile tăbărau asupra noastră. Cămilele, caii, măgarii, catirii și oile erau răspândite în jurul nostru, pășunând iarba rară și mai ales frunzele de pe copaci. În aceste minute, Somalii erau ființele cele mai făcute și mai liniștite. După ce mâncau, erau toți cufundați în somn.

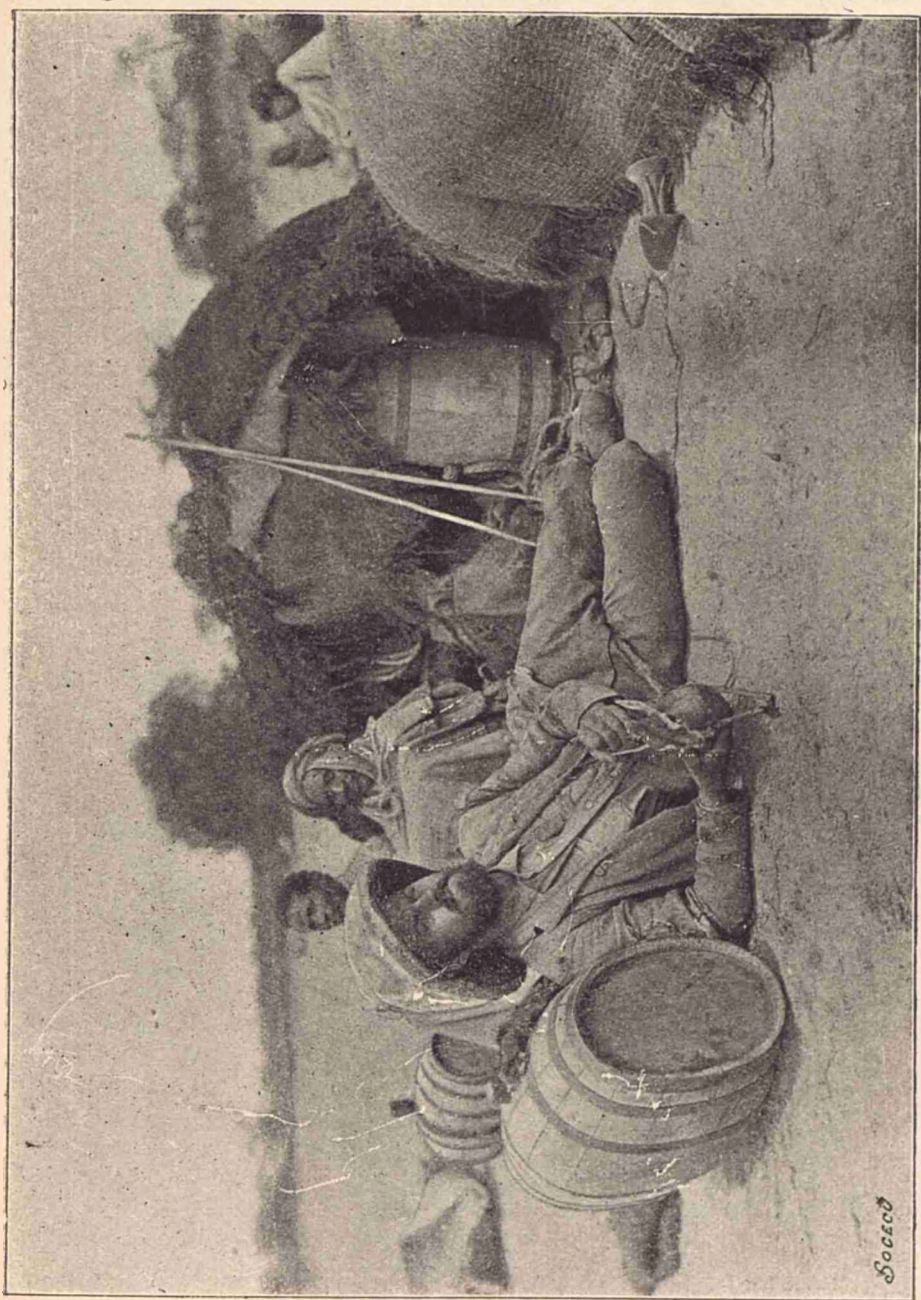
Pe la 2 ore obicînit se ridică un vînt ușor. Caravana se puneă iar în mișcare pînă cu vre-o jumătate de ceas înainte de sfințitul soarelui, când se pregătiă iar îngrăditura pentru noapte.

\* \* \*

Așa povestesc călătorii noștri modul cum își petreceau zilele. Cam urît, dar se vede că vânătoarea le procura destulă plăcere ca să nu simtă monotonia drumului. În adevăr, să împuscî antilope, gazele și alte animale necunoscute pe la noi, dar cari nu fac reu, este un ce interesant; cu atît mai mult însă este interesant să ai aface cu lei și alte asemenea fiare. Când îi veđi la menajerie, inchiși cu atâtea gratii de fier și tot ție frică, dar când te întâlnești cu ei în libertate pe cîmp! Se pare însă că leii liberi, așa povestesc călătorii noștri, nu sînt așa de rei cît am crede; ei fug de oameni și se reped numai dacā sînt atacați sau urmăriți. Sgomotul și lumina îi supără. De aceea când se întîmplă să sară în mijlocul unui conac în timpul nopții, dacā oamenii se deșteptă repede și încep a țipa tare, el se sperie de acest sgomot neobicînit și fuge.

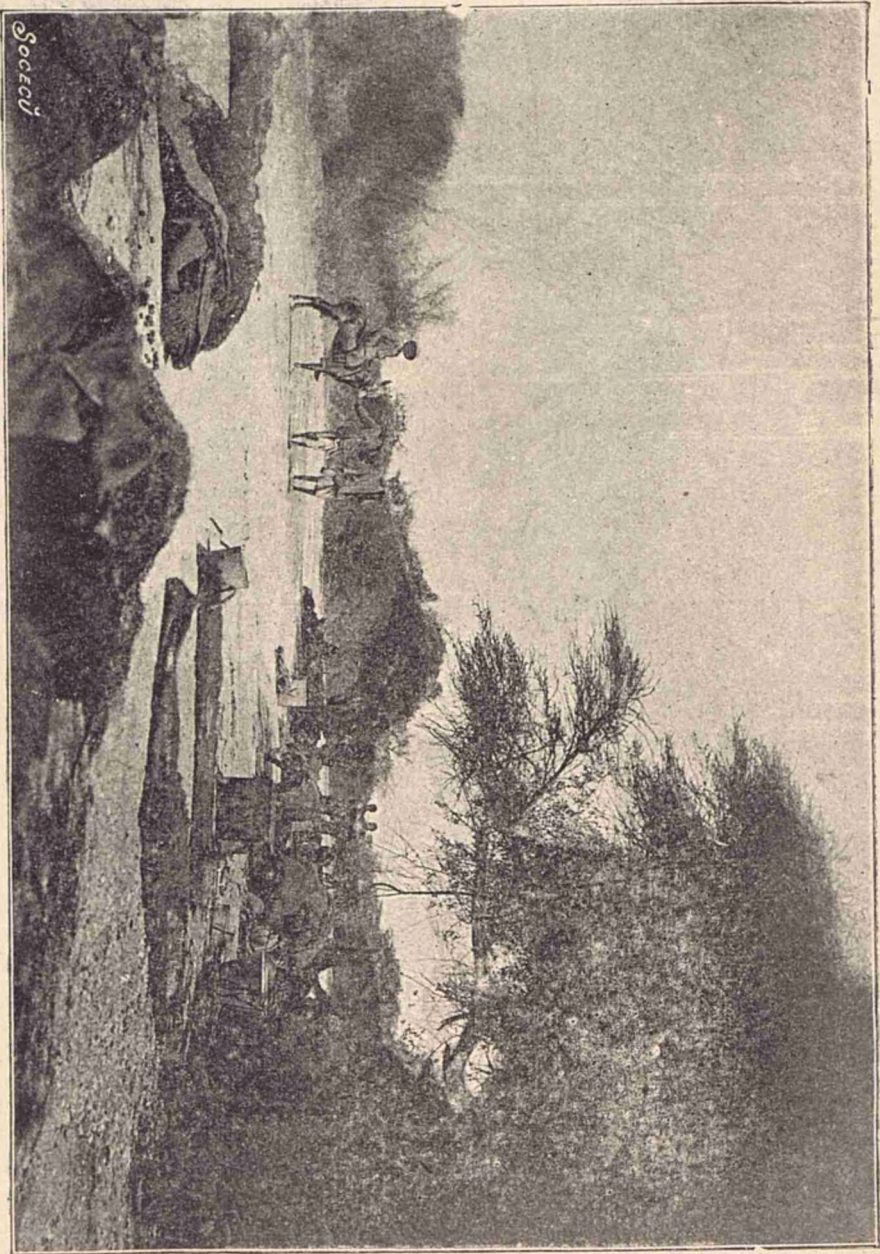
\* \* \*

Dar timpul treceă; călătoria aceșta trebuia să aibă sfârșit. De aceea se gîndiră călătorii noștri la întorcere și o porniră înapoi.



Восков

Conac de ții.



Soarec

Tabără în păduri Africane.



parte pe un alt drum, parte pe drumul pe care venise. Ast-fel ajunseră în oraşul Berbera pe cîsta golfului Aden şi de aci o porniră spre ţară cu toate animalele venerate, cu toate plantele adunate.

Gh.

## Viaţa credinciosului sfinţ Alexe omul lui Dumnezeu (1)

Intr'una din aceste zile când Papa Inochentie, slujia în biserica Sfinţilor Apostoli din Roma, unde era şi împăratul Onorie, s'a audit la sfîrşitul leturghiei glas necunoscut în altar dicînd: « Chiemaţi pe omul lui Dumnezeu, cel ce este aproape a se repausă, să se rîce pentru cetate şi toate ale vîstre se vor rîndui bine. » Atunci împăratul porunci norodului a-l căta prin totă Roma şi negăsind pe unul ca acela, au făcut priveghiere totă noptea spre Vineri, rugându-se ca singur Dumnezeu să le descopere pe plăcutul Său; atunci s'a audit alt glas dicînd: « In casa lui Eufimian căutaţi pe omul lui Dumnezeu. » Şi întreat fiind Eufimian de Impăratul: pentru ce nu ne-ai arătat şi nouă comora de mult preţ ce ascunzi în casa ta, a răspuns: Pe viul Dumnezeu că nimic nu sciū de acesta; apoi şi el întreat pe cel mai credincios serv al său, asemenea a răspuns. Deci Impăratul şi Papa voind a se încredinţa înşii, au mers la curtea lui Eufimian, au intrat în palat şi stînd la sfat, veni un serv şi dişe: Stăpâne, ore nu acela este omul lui Dumnezeu ce căutaţi pe care l'ati dat în sîma mea spre îngrijire? Că străine şi minunate îi ved faptele lui: în toate zilele postesce, numai sîra tîrziu gustînd puţină pâine cu apă şi în toate noptile nedormind, se rîgă; Duminicile se împărtăşesce şi mulţi servi îl batjocoresc bătîndu-l şi lături peste el vîrsînd, dar el pe toate cu blîndeţe le rabdă.

Acestea audîndu-le Eufimian îndată a alergat la chilia săracului şi strigîndu-l pe ferestă nu 'i-a răspuns, şi intrînd a găsit pe omul lui Dumnezeu tocmăi murise ţinînd în drepta o scrisore, pe care voind s'o ia şi neputînd a alergat şi-a spus împăratului şi Papei cele vedute şi întimpinate. Atunci ei au poruncit să-i pregătască un pat scump şi frumos împodobit, în care punînd sfinţul lui trup (moşte) au început a-l sîrută şi ingenuchi cu lacrimi a se ruga ca către un viu dicînd: Robule al lui Christos, dă-ne nouă scrisorea ta ca să scim ce este intr'insa, cum şi cine eşti; şi după multă rugăminte iată o minune: scrisorea se slobodi singură Papei, care dînd-o lui Letie, cărturarul bisericei celei mari, şi făcîndu-se tăcere mare, început a o citi cu glas mare; şi cînd a ajuns acolo unde scria pentru părinţi, mirăsa şi acele căte-

(1) Vezi No. 41 şi 42

vă taine, abia atunci a cunoscut Eufimian că fiul său Alexe este mortul, și îndată a căzut peste dânsul tânguindu-se cu amar și strigând: O! vai mie, fiul meu prea iubit, pentru ce așa de mare mâhnire ne-ai făcut nouă? Atâția ani lângă noi ai viețuit și tânguirile noastre ai vădut, pentru ce nu te-ai arătat nouă spre mângâierea bătrînețelor noastre? Oh prea dorite fiul meu, dragostea mea și sufletul meu, ce voiți face acum: ôre pentru mórtea ta voiți plânge sau pentru aflarea ta voiți prăsnui? Asemenea și maică-sa Aglaida și mireșa sa aflând că săracul ce murise este fiul și mirele lor, alergară desperate și de bucurie și de mâhnire smulgându-și perii capului lor și privind la cer cu lacrimi amare strigau: Oh! și vai nouă, sufletul și lumina ochilor noștri, pentru ce în 17 ani nu ni te-ai descoperit nouă, fiule iubit și stăpânul nostru? Oh și vai nouă, și alte multe cuvinte de jale mare, în cât totă mulțimea de față plângea de jalea lor.

Mirêsa sa, 34 ani a trăit în jale și în curățenia fecioriei de dragostea și mâhnirea mirelui său.

Și după toate cele petrecute pînă aci, împăratul și Papa au poruncit să pue patul cu sfintele lui mórște în mijlocul cetății dicend poporului: iată am aflat pe acela ce 'l caută credința vóstră, bucurați-vă!

Așa îndată au început a se adună credincioșii, noródele, închinându-se și sărutând sfintele mórște ale omului lui D-deu cu dragoste și, prin această atingere, oh ce frumoșe minuni vedurá: bolnavii se însănătoșiau, orbii primiau vederi, îndrăcitiții se tãmaduiau și ori-ce bóle se vindecau. Asemenea minuni vedënd împăratul și Papa, singuri au luat pe umeri sfintele mórște, pentru a se sfinți și ei, ca să le bage în biserică, însă din cauza mulțimei și îngrămădirii norodului, au poruncit să se arunce bani de aur spre a se face loc, făgăduindu-le că nu vor îngropa mórștele de cât peste o săptămână, în care timp să pótă veni toți nevoiașii spre vindecare. Apoi în biserică au poruncit de s'a gătit o raclă de marmură și smaragd îmbrăcată în aur, în care s'au pus sfintele mórște și oh ce minune și mai mare și mai strălucită li s'au arătat; că din sfintele lui mórște a început a isvorí mir cu îmbătătoare mirosuri ceresci, de s'a umplut racla, și câți se ungeau cu de acel mir se vindecau de toate bólele și neputințele ce-i munciau; și totă săptămâna aceea pînă la îngropare, părinții și mireșa Sfintului Alexe ședend în biserică lângă mórște plângeau și se rugau ziua și nóptea.

Acésta este viața cuviosului și Sfintului Alexe «Omul lui D-deu», pentru a cărui dragoste de bună voe s'a pătimit și s'a lipsit de dulcelele vieței d'aici, vremelnică, spre a dobîndi dincolo pe cea veșnică. A murit cuviosul Alexe, Omul lui D-deu, în ziua de 17 Martie, împărățind în Roma Onorie pe vremea lui Inochentie Papa; în Constantinopol Teodosie cel

Mic, iar peste totă lumea Domnul nostru Isus Christos împreună cu Tatăl și Sf. Duh, căruia se cuvine slava și să ne rugăm toți! Amin.

**Dumitru Ionescu-Bolintineanu**

### Informațiuni Școlare

#### Condițiuni pentru admiterea elevilor în școala mixtă practică de agricultură și meserii «Iordache Zossima.»

Se aduce la cunoștința celor interesați că, în ziua de 6 Septembrie 1898, se va ține examen de admitere și concurs pentru ocuparea a 25 burse vacante de elevi în școala practică de agricultură și meserii «Iordache Zossima,» din comuna Armășești, județul Ialomița.

Învățământul profesional în această școală are de scop de a da copiilor de sătén noțiuni de agricultură cu anexele ei și a deprinde pe elevi în mod practic cu o cultură rațională. Osebit de agricultură se predă în această școală și meseriile: ferăria, lemnăria, căruțaria cu rotăria, împletirea coșurilor de nuele, rogojinilor, fringhiilor și pălăriilor de paște.

Durata învățământului este de 3 ani, din cari cel din urmă numai pentru practică.

Spre a fi admis în școală, candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

- 1) Să fie fiu de sătén agricultor;
- 2) Să aibă vârsta de cel puțin 16 ani;
- 3) Să fi terminat învățământul primar complet;
- 4) Să trecă un examen de admitere sau concurs.

Examenul de admitere se dă la direcțiunea școlii, din următoarele materii: 1) citire: o bucată de lectură; 2) scriere: dictando; 3) aritmetică: adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea numerelor întregi, a fracțiunilor ordinare și decimale și proprietățile lor, sistemul metric, raporte și proporțiuni, regula de trei simplă și compusă, dobînda simplă și compusă, regula de asociație.

Inscrierea la examenul de admitere sau concurs se face numai pînă la 5 Septembrie. Cererea de înscriere, cu arătarea profesiei și a locuinței părintelui sau tutorelui, se va adresa de a dreptul direcțiunii școlii; ea va fi făcută de părintele sau tutorele candidatului când el este minor, ori de el însuși dacă este major, și va fi însoțită de următoarele acte:

- 1) Extractul din registrele stărei civile, dovedind data nașterii candidatului;
- 2) Actul de vaccină;
- 3) Certificatele de studiile făcute.

Prin cerere se va arăta anume dacă tînărul candidăză la bursă sau locuri de solvenți.

Pentru dobândirea bursei nu se cere act de paupertate, se vor preferi însă în condițiunii egale candidații fără mijloce.

După terminarea celor 3 ani de studiu, elevii sînt datorî a face un an și jumătate practică la una din fermele model ale Statului, în calitate de lucrător, avînd dreptul la locuință, întreținere și plata muncel.

\* \* \*

### Condițiuni pentru admiterea elevilor bursieri și solvenți în școala centrală de agricultură de la Herestraîn-Bucuresci.

Spre a fi admis în școlă, candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni speciale:

- a) Să fie român;
- b) Să aibă vîrsta de cel puțin 16 ani împliniți (dispensă de vîrstă nu se acordă);
- c) Să fi terminat cel puțin 4 clase gimnasiale, clasice sau reale, orî un alt curs echivalent, și anume: 4 clase seminariale sau normale, orî să fie absolvent al unei școle comerciale de gradul I;
- d) Să trecă un concurs de admitere;
- e) Să aibă o constituție robustă și sănătoasă, care se va constata de medicul școlei.

Absolvenții liceelor clasice sau reale și bacalaureații să admit fără concurs, când numărul lor va fi mai mic de cât acel al locurilor vacante.

Cererea de înscriere se va adresa d'a dreptul direcțiunii școlei centrale de agricultură Bucuresci, cel mult pînă la 4 Septembrie. Ea va fi subscrisă de părintele sau tutorele candidatului când este minor, orî de el însuși când este major, și va fi însoțită de actul de naștere, de actul de vaccinare și de certificatul studiilor cerute.

Prin cerere se va arăta anume dacă tînerul candidază la bursă sau la locuri de solvenți. Taxa de solvență este de 500 lei pe an.

Candidatul va mai prezintă direcțiunii școlei și o declarațiune scrisă și legalisată de autoritatea administrativă, din partea sa, dacă este major, orî din a părintelui sau tutorelui său, dacă este minor, prin care se obligă a despăgubi pe Stat de sumele cheltuite cu întreținerea bursierului pe tot timpul cât a stat în școlă, calculată această despăgubire pe ani întregi și pe baza sumei anuale de 500 lei a bursei, în cazul când elevul va părăsi școala înainte de terminarea cursurilor, fără motive de bolă sau infirmitate constatată de medicul școlei și care l-ar face impropriu pentru urmarea cursurilor pînă la terminare, sau când, din vina sa, ar fi eliminat din școlă.

Elevii solvenți, întreținuți de ei însuși, de părinți, de tutori sau de vre-un alt particular, de odată cu cererea de înscriere vor prezenta și o declarațiune, făcută în forma arătată mai sus, prin cari se îndatoresc a plăti taxa de solvență la termenele

fixate și pe tot timpul cât vor dură cursurile, supunându-se, la din contra, legii de urmărire.

Examenul de admitere sau concursul pentru burse se va ține la 5 Septembrie în localul școlii centrale de agricultură de la Herestrau-București.

Materiile, asupra cărora vor fi examinați concurenții, sînt: aritmetica, geometria, fizica, chimia, botanica, geografia și istoria, atît cît se predă în 4 clase gimnasiale sau reale, la fie-care din aceste materii, după programul special.

Sînt vacante 22 burse și mai multe locuri de solvenți pentru anul școlar 1898—99.

\* \* \*

### Condițiuni de admitere în școala practică de agricultură de la Strihareț, județul Olt.

Pentru complectarea locurilor de bursieri și solvenți, cari devin vacante cu începutul anului școlar 1898 — 99, la școala practică de agricultură de la Strihareț, ministerul publică concurs în următoarele condițiuni:

- 1) Să fie fiu de sătén agricultor;
- 2) Să aibă vîrsta de cel puțin 16 ani împliniți;
- 3) Să fi terminat învățămîntul primar complet;
- 4) Să fie pe deplin sănătos și cu o constituție robustă, care se va constată de medicul școlii;
- 5) Să trecă un examen de admitere din următoarele materii:
  - a) Citire;
  - b) Scrierea, și
  - c) Aritmetica.

Din aritmetică se va face două probe: una scrisă și alta orală.

Nota medie ce trebuie să obție candidatul pentru bursă este 7, fără ca la nici un obiect să aibă mai puțin de 5.

Pentru solvenți se cere nota medie 6, fără ca la nici un obiect să aibă mai puțin de 5.

Concursul se va ține în localul școlii cu începere de la 6 Septembrie a. c.

Inscrierile la examenul de admitere se primesc numai pînă la 5 Septembrie inclusiv.

Cererea de înscriere se va adresa direcțiunii școlii; ea va purta semnătura părintelui sau tutorelui cînd tînérul este minor; iar dacá candidatul este major, cererea va fi făcută și semnată de el însuși, și va fi însoțită de actul de nascere, actul de vaccină și certificatul de studii.

În cererea de înscriere se va arată profesiunea și locuința părintelui sau tutorelui, precum și dacá tînérul candidéză la bursă sau la locurile de solvență.

Taxa de solvență este de 360 lei anual, plătită în două rate egale: una la începutul anului școlar și alta la 1 Februarie.

În schimbul bursei sau taxe de solvență, elevul intern are

drept la locuință și întreținere, adică: hrană, îmbrăcăminte, medicamente și material de studiu, afară de cărți.

Cererea de înscriere pentru locurile de solvenți va mai fi însoțită și de o declarațiune legalisată de autoritatea administrativă locală, prin care părintele sau tutorele candidatului se îndatorește a plăti taxa de solvență la termenele mai sus menționate.

---

## Cărți și reviste

---

A apărut: *Iov poemă dramatică, în versuri ritmice pentru întâia oră în literatura română de G. O. Garbea.*

Începută în 1875 și terminată în 1876, s'a publicat din poemă primele 2 côle într'o fasciculă apărută în 1885, diferite frazmente în «Aurora» almanah pe 1881, de Gârbea și în «Ortodoxul» fôe eclesiastică, sub direcțiunea repausatului doctor Zotu, care a primit poema cu multe elogiuri.

De la 1880 până astăzi a suferit diferite prefaceri, provocate de citirea comentariilor ce s'a'u putut găsi asupra cărților poetice ale Bibliei, ținându-se totuși după versiunea adoptată de biserica ortodoxă, Septuaginta.

Poema Iov are 3 ediții: 1-a «Zia», 2-a «Cinama», și a 3-a «Nardina» prima, «Pentru învățătura poporului român», costă 5 lei; a doua «Pentru Unitatea culturală a Românilor» costă 8 lei; a treia «Pentru încurajarea artelor române» (sub presă) 12 lei.

Zia și Cinama se află de vânzare la toate librăriile din capitală și la autor.

\* \* \*

*Convorbiri literare* No. 6 de la 15 Iunie, coprinde o schiță de d. I. Al. Brătescu-Voinești, lecțiune de introducere a d-lui *Burileanu* despre literatura grăcă, mai multe critici, poesii, etc.

---

## Un bal pentru ajutorul elevilor săraci.

---

Corpul didactic al com. Balșiu-Romanaș în cap cu fruntașul diriginte, F. Rădulian, vedând lipsa de mijlôce printre elevi, a luat inițiativa a da un bal în acest scop, cu concursul d-lor: Alex. Chițu, fiul nemuritorului Gheorghe Chițu, președinte; N. Petrescu, N. Pompilian, T. Rusănescu, I. Cristescu, S. Santerbach, N. Trandafirescu, C. Brătașianu și S. Mărgăritescu, membri.

Balul s'a făcut în unul din salónele școlei. Aranjarea și decorarea plăcută și atrăgătoare se datoresce simpaticului N. Pompilian, cu speșele sale.

Din acest bal s'a încasat suma de 550 lei, scădându-se micile cheltuieli făcute. Din această sumă s'a'u făcut pentru 24 băieți: 24 costume haine aba, 24 părechii pantofii și 24 pălării; pentru 6 fete: 6 părechii pantofiori. Tóte aceste obiecte s'a'u distribuit

elevilor destinați în ziua de Joia mare, timp nemerit pentru marea bucurie a elevilor de sf. sărbători, împărtaşind-o d'o potrivă cu cei-l-alți colegi ai lor de pozițiunii mai bune, de care bucurie erau lipsiți din cauza pozițiunii părinților lor.

I.

---

## A P E L U R I

---

Subsemnatul Gr. Socolescu dirigintele școlii din Comuna Slobozia-R. Sărat, rog și mulțumesc tuturor domnilor autori, editori, librari sau altor persoane cari ar contribui cu ceva din cărțile d-lor la biblioteca ce am înființat, punând câte-va volume.

Numele donatorilor va fi publicat.

Gr. Socolescu  
Diriginte.

\*

Sub-semnatul învățător diriginte al școlii rurale mixte superioare din comuna Chiojdu-Băscă, plaiul și jud. Buzău, în dorința ce am pentru împrăștierea culturii printre săteni, voiesc să înființez o bibliotecă pe lângă această școală și pentru realizarea acestui scop, fac apel la d-nii autori didactici și literari, administrațiilor: Domeniului Coronei, autorităților civile, eclesiastice, militare, sanitare, comerciale, industriale, tuturor revistelor, d-lor d-rî precum și tuturor d-lor librari și editori să bine-voiască a contribui și d-niile lor la realizarea acestei salutare idei.

Theodor Popescu

---

## Adrese către redacție

---

Citind cu deamănuntul și atențiune broșura «Albina», de la aparițiunea ei până astăzi, am găsit că este totul folositor, fiind inserate într'insa diferite amintiri din trecut ale popoarelor, care interesază pe oricare cititor de ori-ce clasă, cum și pe totă tinerimea crescândă.

Sub-semnatul dar aduc prin această multe mele mulțumiri onorabilului comitet de inițiativă pentru înființarea revistei «Albina» și-i urez îndelungată viață pentru înflorirea și propășirea neamului românesc.

Teodor Riga,  
Registratorul Prefecturii Olt.

\*

Nici odată n'a tresărit mai mult țeranul nostru, de cât când i-se prezintă înaintea ochilor articolele din revista «Albina». E incult țeranul român, dar pricepe bine, când i-se spune printr'o revistă ca aceasta, că e născut pentru un scop.

Inima lui i-se umple de mulțumire, căci se găsiră la un moment atât de mult așteptat—niște omeni, cari să îngrijască și de viața lui în orele libere de muncă. El vede în această revistă răul de care trebuie să se ferască și să urmeze pe o cale mai demnă de existență.

Mă fac intrepretul lor și aduc sincerile mele mulțumiri redactorilor revistei «Albina».

Constantin Evulescu,  
Învățător, Paia-Botoșești. Mehe linți.

\*

Viu prin această a vă exprima caldele-mi urări pentru frumoasa întreprindere ce ați luat, dând la lumină mult dorita și neprețuita revistă «Albina». Vă declar că această revistă își are un resunet ne mai pomenit, în masa mulțimei. Auziți dilnic, pronunțând: «*Albina*» este revista noastră. Urez deci zile îndelungate revistei «Albina», care are menirea să hrănească cu o sumă de cunoștinți mulțimea suferindă.

V. D. Pușcașiu,  
Învățător, Pomârla.

## POȘTA REDACȚIEI

Următoarele articole s'au respins de Comitet, ne fiind conforme cu scopul revistei noastre:

Șaradă și aritmogrif de A. A.; Frunză verde măr uscat, de C. Gh. D.; Șarada Hanibal de Gr. D.; Povestea sfintului Gheorghe; Uiu iu picior de rac; de E. P.; Călugărul și câinele de P. G.; Friș cu luleaua în dinți de D. I. B.; Răchită bătrână de I. G. T.; De la țară, versuri de I. N.; Anecdota de I. D. B., Muscel; Popa și Geambașii de M. I.; Zavistie și iubire de . . . ; Coda toporului de G. I.; Șarade de N. Gr.; Mercurata Țiganului de N. Cr.; Pomana Rusului de N. Gr.; De ale lui Păcală de d-șora M. G.; Prinsorea Țiganului de H. Z.; Snovă și Alta . . . ? Sdrincu spaima smeilor de C. D.; Povești Țigănești de D. St.; Cântec vechiu de Ūrsan; Aritmogrif de N. A. Stoborăști; Vinul împărătesc, versuri de C. C.; Luarea recrutului, versuri de A. G. D.; Frunză verde trei smicele, versuri de A. G. D.; Cântecul beivului, versuri de A. N.; Cântec popular, versuri de A. N.; A pătit una și Sfintu-Petru de R. Mehedinți; Destinul, versuri de C. P.

## Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice

Se aduce la cunoștința generală că, întreprinderea lucrărilor de construcțiune a localului pentru gimnasiul «Alexandru cel Bun» din Iași, pentru care se anunțase licitație în ziua de 5 August a. c., conform publicațiunii No. 29.532, inserată în «Monitorul Oficial» No. 51 din 6 Iunie 1898, se scote din licitație, pînă la alte dispozițiuni.

Se aduce la cunoștința doritorilor că în ziua de 31 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ține o nouă licitație orală, în localul acestui Minister din str. Diaconeselor și la prefectura jud. Iași, pentru dărimarea clădirii fostă proprietate a lui Panait I. Grecu, din Iași, situată în orașul Iași, lângă noul palat al universității.

Prețul dărimării, va fi suma ce se va oferi de către concurentul care va oferi preț mai avantajos, pentru materialele eșite din dărimare.

Concurentul asupra căruia se va adjucecă este dator să depue la licitație o garanție de 10% din prețul oferit, care se va liberă numai după curățirea și nivelarea terenului.

Prețul oferit se va depune integral la formarea contractului, iar termenul curățirii de ori-ce fel de materiale și nivelare a terenului, va fi de 45 zile de la semnarea contractului.

Dacă pînă la acest termen, antreprenorul nu va curăți terenul și lăsa liber fără gropi sau maluri, Ministerul este în drept să facă această lucrare pe comptul garanției depusă la licitație.

Art. 68—79 din legea comptabilităței publice, sint obligatorii.